

OSIEROCIEĆ (10) *vb pf*

osierociec (9), **osirociec** (1); osierociec *BibRadz, BudBib, SkarJedn* (2), *SkarŻyw* (2), *KlonŻal PowodPr, KlonFlis*; osirociec *MycPrz*.

Teksty nie oznaczają ó oraz é; oba o prawdopodobnie jasne (tak w osierocać).

inf osieroci(e)ć (1). ◇ *praes 3 sg osierocieje* (1). ◇ *praet 1 sg f -m osierociała* (1). ◇ *3 sg m osierociął* (2). *f osierociała* (2). *n osierociało* (1). ◇ *1 pl m pers osierocielismy* (1). ◇ [*2 pl m pers -ście osierocieli.*] ◇ *plusq 3 sg m był osierociął* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

I. Intransit. (9) :

1. *Zostać opuszczonym przez kogoś najbliższego; orbari PolAnt, Cn* (5) : *BudBib 1.Reg 15/33; Ośierocieliśmy bez oycá [pupili facti sumus absque patre Vulg Thren 5/3; Siroćami zoćtaliśmy bez oycá WuBib]; á matki náłze iáko wdowy. PowodPr 10.*

osierociec po kim (1): *Bo czemuż bym miała osierociec po was obudwu dnia iednego. BibRadz Gen 27/45.*

[*Zwrot: »ojcem osierociec«: bo iefzcze rok tylko máiac/ oycem osierociála SkarŻyw 533.*]

W przén (2) : *Wtory raz ná świát idzie ten Flis/ á iż mi był osierociął pierwey niż się vrodził/ y niż z Drukániey [!] od Práły wyfzedł: przetoż się teraz w inšzy dom [...] vdác y przeprowadzić musiał. KlonFlis Bv.*

Szereg: »owdowieć i osierociec« (1): *Iuż tá Stolicá Cárogrocka/ wedle Proroctwá S. Papieżow/ vřhće ieft y przekłete drzewo/ rodić więcey niemoże: nie płodnością y owdowiáłością nawiedzona/ mowi do was: Owdowiálań y osierociálań/ zwiázána pomocy wam dác nie mogę. SkarJedn 387.*

2. *Zostać opuszczonym, samotnym, bezradnym* (4) : *ACh wieczny Pánie obrońco [!] łáfkáwy/ ty widziš teras w náłzym Páńńtwie ípráwy/ ktore tym czáfem iuż osierociáło/ ku vpaku [!] podáło. MycPrz I [A]3; SkarJedn 131.*

[*osierociec od kogo: A gdyby ony pomarły: muřiałby ízwiath ofzyrociez od mężow vczoných ArgWykład 121.*]

osirociec po kim (2): *áby mu go [św. Wojciecha] za Arcybiskupá do Gniezna dał: wten čás gdy ftolicá po Roberćie pierwřzym Arcybiskupie osierociála. SkarŻyw 355; Ták po tobie osierociął Słowieńki Helikon KlonŻal B3.*

[*W przén: o pieniądze się Krol wymowił/ iż mu řkarb osierociał/ dla częřtych woien. StryjKron 574.*

Zwrot: »w urzędy osierociec«: wřtydźcie się [heretycy] řieroctwá wałzego/ zeřćie w vrzędy Duchowne/ ták bárzo osierocieli. ŚmigłAbsurda 29.]

II. Transit.: *Uczynić kogoś sierotą, sprawić, że ktoś zostaje osierocony, opuszczony [kogo czym]* (1) : *Młoda mátká/ młodego Syná we trzech lećiech řwá řmierćią osierociálań/ y w drugich trzech oćiec/ zchodzący z świátá tego/ řieroctwá řynaczkowi [...] przyczynił. SkarŻyw 458.*

Formacje współrdzenne cf SIEROCIEĆ.

Cf OSIEROCIAŁY